

T.C.
KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI
DİYARBAKIR KÜLTÜR VARLIKLARINI
KORUMA BÖLGE KURULU

KARAR

Tarihi ve No. :24.12.2021-343
Karar Tarihi ve No. :24.12.2021-9001
Dosya No :72.00.73

Toplantı Yeri
DİYARBAKIR

Batman İli, Merkez Bileyder (Binatlı) Köyü sınırları içerisindeki Hani Mevkii'nde bulunan, mülkiyetleri Maliye Hazinesi'ne ait 256 ada 8 ve 10 nolu, 257 ada 5 nolu, özel mülkiyete ait 257 ada 2 nolu parseller ile Tilmis Köyü sınırları içerisindeki Tahliye Mevkii'nde bulunan, mülkiyeti Maliye Hazinesi'ne ait 2325 ada 7 nolu parselde bulunan Han (Hani) Yerleşim Alanının I.(Birinci) Derece Arkeolojik Sit Alanı olarak tescili talebine ilişkin Diyarbakır Kültür Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu Müdürlüğü'nün 16.11.2021 tarih ve 1049977 sayılı uzman raporu; Batman İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü'nün 02.11.2021 tarih ve 1872200 sayılı yazısı; konunun Koruma Bölge Kurulunda değerlendirileceği hususunu içeren Koruma Bölge Kurulu Müdürlüğü'nün 09.11.2021 tarih ve 1893094 sayılı, alana ilişkin kadastral haritasının istendiği 09.11.2021 tarih ve 1895344 sayılı ile alanın tesciline ilişkin kurum görüşlerinin istendiği 10.11.2021 tarih ve 1898356 sayılı yazıları; İller Bankası Anonim Şirketi Planlama ve Koordinasyon Dairesi Başkanlığının 15.11.2021 tarih ve 41092 sayılı yazısı; Maden ve Petrol İşleri Genel Müdürlüğü'nün 16.11.2021 tarih ve 2021352341 sayılı yazısı; Batman Kadastro Müdürlüğü'nün 30.11.2021 tarih ve 3248102 sayılı 01.12.2021 tarih ve 3261258 sayılı yazıları okundu. Ekleri (tescil fişi, sit alanı krokisi) ve konuya ilişkin bilgi, belgeler incelendi. Yapılan görüşmeler sonunda;

Batman İli, Merkez Bileyder (Binatlı) Köyü sınırları içerisindeki Hani Mevkii'nde bulunan, mülkiyetleri Maliye Hazinesi'ne ait 256 ada 8 ve 10 nolu, 257 ada 5 nolu, özel mülkiyete ait 257 ada 2 nolu parseller ile Tilmis Köyü sınırları içerisindeki Tahliye Mevkii'nde bulunan, mülkiyeti Maliye Hazinesi'ne ait 2325 ada 7 nolu parselde bulunan Han (Hani) Yerleşim Alanı, 2863 sayılı Kanunun 6. Maddesi ile Korunması Gerekli Taşınmaz Kültür Varlıklarının ve Sitlerin Tespit ve Tescili Hakkında Yönetmelik'in 4. Maddesinde belirtilen "Korunması Gerekli Taşınmaz Kültür Varlığı" niteliklerini gösterdiğinden anılan Kanunun 7. maddesi kapsamında, sınırları ekli koordinatlı krokide belirlenen şekli ile I. (Birinci) Derece Arkeolojik Sit Alanı olarak tesciline ve hazırlanan tescil fişinin uygun olduğuna;

-Han (Hani) Yerleşim Alanı I. (Birinci) Derece Arkeolojik Sit Alanında, Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Yüksek Kurulu'nun Arkeolojik Sitler, Koruma ve Kullanma Koşulları başlıklı 05.11.1999 gün ve 658 sayılı ilke kararının I. maddesinde belirtilen hükümlerinin geçerli olduğuna ve bu hükümlerin koruma esasları ve kullanma koşulları olarak belirlenmesine;

-13.03.2012 tarih ve 28232 Resmî Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren "Korunması Gerekli Taşınmaz Kültür Varlıklarının ve Sitlerin Tespit ve Tescili Hakkında Yönetmelik" gereği ilgili Tapu Müdürlüğüne, Bileyder (Binatlı) Köyü 256 ada 8 nolu, 257 ada 5 ve 2 nolu ile Tilmis Köyü 2325 ada 7 nolu parsellerin tapu kütüklerinin beyanlar hanesine "bir bölümü I. (Birinci) Derece Arkeolojik Sit Alanıdır" şerhlerinin; Bileyder (Binatlı) Köyü 256 ada 10 nolu parselin tapu kütüğünün beyanlar hanesine de "tamamı I. (Birinci) Derece Arkeolojik Sit Alanıdır" şerhinin ifade edildiği şekilde konulmasına ve işlem sonucuna ilişkin bilgi, belgelerin Koruma Bölge Kurulu Müdürlüğüne iletilmesine;

-Han (Hani) Yerleşim Alanı sit sınırları içerisinde yapılacak olan her türlü fiziki ve inşai (ifraz, tevhit, yeni parsel ihdası, imar uygulaması dâhil) uygulama öncesinde Koruma Bölge Kurulundan izin alınması gerektiğine;

-Han (Hani) Yerleşim Alanı sit sınırları içerisinde kalan kaya mezarları ve sarnıçların içlerinde bulunan çöp, atık, taş vb. malzemenin Müze Müdürlüğü uzmanları denetiminde ilgili idarelerce temizlenmesine, temizlik çalışması sonrasında ilişkin hazırlanacak rapor ve fotoğrafların Koruma Bölge Kurulu Müdürlüğüne iletilmesine; sit alanı sınırları içerisinde çöp, atık, taş vb. malzemenin dökülmemesi yönünde ilgili idarelerce gerekli önlemlerin alınması gerektiğine karar verildi.

İli
İlçesi
Mah/Köy
Alan

**BATMAN
MERKEZ
BİLEYDER(BİNATLI) VE TİLMİS KÖYLERİ
HAN(HANI) YERLEŞİM ALANI**

Bir Kısmı Sıt Alanında Kalan Ada/Parsel : 256/8, 257/2, 257/5, 2325/7
Tamamı Sıt Alanında Kalan Ada/Parsel : 256/10

24.12.2021 9001

N

256/2

256/7

256/6

BİLEYDER(BİNATLI)

256/8

256/8

256/10

257/5

257/2

TİLMİS

— I.DERECE ARKEOLOJİK SİT SINIRI
— PARSEL SINIRI

ITRF 3-42 KOOR.

ED50 3-42 KOOR.

Nokta No	Y	X
Y1	429034.100	4188300.370
Y2	429057.270	4188277.550
Y3	429089.270	4188258.220
Y4	429121.540	4188249.280
Y5	429154.030	4188248.180
Y6	429182.440	4188246.980
Y7	429192.180	4188280.080
Y8	429213.510	4188279.510
Y9	429282.240	4188248.340
Y10	429267.420	4188246.090
Y11	429208.500	4188153.740
Y12	429135.221	4188132.335
Y13	429067.511	4188147.769
Y14	429049.024	4188138.347
Y15	428971.980	4188181.580
Y16	428960.830	4188192.930
Y17	428969.400	4188229.590

Nokta No	Y	X
Y1	429041.836	4188480.876
Y2	429065.006	4188458.056
Y3	429097.006	4188438.726
Y4	429129.276	4188429.766
Y5	429161.766	4188428.696
Y6	429190.176	4188427.486
Y7	429199.916	4188460.596
Y8	429221.247	4188459.816
Y9	429289.977	4188429.846
Y10	429275.157	4188376.595
Y11	429216.236	4188334.245
Y12	429142.957	4188312.840
Y13	429075.247	4188328.274
Y14	429056.760	4188318.852
Y15	428979.715	4188362.085
Y16	428968.565	4188373.436
Y17	428977.135	4188410.096

Mehmet ÖZKAYA
Harita Mühendisi

U. Bayal
in
U

AVRUPA KONSEYİ	DOĞAL VE KÜLTÜREL VARLIKLARI KORUMA ENVANTERİ	D.K.V.K.E.	SİT	ENVANTER NO		
TÜRKİYE	KÜLTÜR VARLIKLARI VE MÜZELER GENEL MÜDÜRLÜĞÜ			HARİTA NO		
İLİ : BATMAN	İLÇESİ: Merkez	MAHALLE - KÖY	Bileyder (Binatlı) ve Tilmis Köyleri	PAFTA :	ADA	PARSEL
ADI : HAN (HANI) YERLEŞİM ALANI					256-257-2325	8-10/5-2/7

GENEL TANIM: Han (Hani) Yerleşim Alanı, Bileyder Köyü'nün yaklaşık 2,5 km. kadar güneybatısında kalan Hani Mevkii'nde yer almaktadır. Yerleşim Alanı, genel olarak kuzeydoğu-güneybatı aksında uzanan ve zemini kayalıklardan oluşan bir tepede yer almaktadır. Çevresindeki düzlük alanlara hâkim bir konumda bulunan yerleşimin yaklaşık 400-500 metre kadar doğusunda kurumuş dere yatağı bulunmaktadır. Yerleşim alanının, genel olarak tepenin doğu yamacı ile güneybatı bölümlerinde olduğu tahmin edilmektedir. Bu bölümlerde, arazi zemininde seramik parçalarına yoğun olarak rastlanmaktadır. Bazılarının kenarları yivli olan testi, çömlek vb. kapların gövde, taban, ağız ve kulp kısımlarına ait seramik parçaları genel olarak sırsız ve süsleme yönünden sadedir. Yerleşimin bulunduğu tepenin doğu yamacının üst bölümlerinde birbirlerine 8-10 metre mesafede yer alan üç adet kaya oyma mezar bulunmaktadır. Mezarlar, ana kayanın oyulmasıyla oluşturulmuş zemin altı kaya mezarı tarzında yapılmıştır. Yerleşim alanının muhtelif kısımlarında kayaya oyularak oluşturulmuş çok sayıda su sarnıcı bulunmaktadır. Güneybatı bölümde yoğunlaşan sarnıçlar, genel olarak fazla derin tutulmamış ve armut formuna benzer şekilde oyulmuşlardır. Yerleşimin güneybatı bölümünde yamacın alt kısımlarında, ana kayanın oyulmasıyla oluşturulmuş ve oldukça geniş tutulmuş bir mekân bulunmaktadır. Giriş kapısı batıya bakan bu mekân, yaklaşık olarak 14x9 metre ölçülerinde, doğu-batı yönde dikdörtgen planlıdır. İç mekânda oyulmayarak bırakılan, kuzey ve güneyinde üçer sıra, doğusunda da bir adet olmak üzere toplam yedi adet paye oluşturularak mekânın tavanı desteklenmiştir. Özgün işlevinin ne olduğu anlaşılamayan mekânın, özgününde daha küçük bir mekânken sonradan genişletilmiş olabileceği ve geç dönemlerde "han" benzeri bir işlevde kullanıldığı tahmin edilmektedir. Nitekim yerleşimin yer aldığı mevkiinin, civarda yaşayanlarca "han mevkii" olarak adlandırılması ve alanın kadastro kaydında adının "hani" olarak geçmesi de bu görüşü desteklemektedir.

ŞİMDİKİ TEHLİKELER :

ŞİMDİKİ DURUM : Yoğun tahribatlara maruz kalsa da günümüze dek gelebilmişlerdir.

SİT POTANSİYELİ : I.Derece Arkeolojik Sit Alanı.

ŞİMDİKİ KORUMA : Herhangi bir koruma önlemi bulunmamaktadır.

ÖNERİLEN KORUMA : Tescil edilerek ilgili makamlara duyurulması ve kaçak kazıların önüne geçilebilmesi için gerekli tedbirlerin alınması.

YAYIN DİZİSİ :

ASLI GIBİDİR
Mehriban KARAAŞKAN
Bölge Kurulu

KORUMA DERECE: I.Derece

HAZIRLAYANLAR

Ahmet DEMİR (Arkeolog)

Yılmaz ERGİ (Arkeolog)

Ali EREK (Arkeolog)

Erdal DEMİR (Sanat Tarihcisi)

Kontrol Eden:

Mehriban KARAAŞKAN (Bölge Kurulu

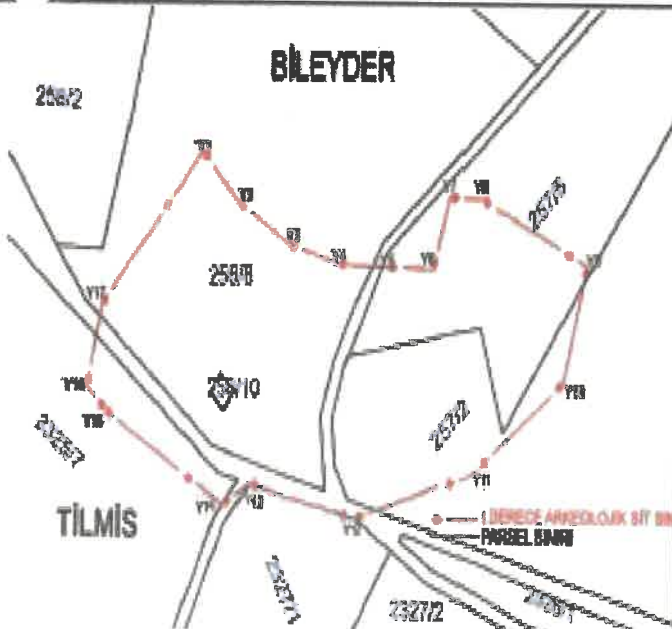
Müdürü)

KORUMA KURULU KARARLARI

13.12.2021

GOZLEMLER : Alanda bilimsel sondaj, kazı ve temizlik çalışmalarının yapılması gerekmektedir.

KORUMA KURULU ONAYI

Handwritten signature and date: 24.12.2021

Handwritten signature: M. Bayal

Diyarbakır Kültür Varlıklarını Koruma Bölge Kurulunun
24.12.2021 tarih ve 9001

ITRF 3-42 KOOR.

ED50 3-42 KOOR.

Nokta No	Y	X
Y1	429034.100	4188380.379
Y2	429057.279	4188277.868
Y3	429089.270	4188258.229
Y4	429121.540	4188249.208
Y5	429154.030	4188248.798
Y6	429182.440	4188246.989
Y7	429192.180	4188200.000
Y8	429213.510	4188279.810
Y9	429282.240	4188244.340
Y10	429287.420	4188198.000
Y11	429208.500	4188153.740
Y12	429198.221	4188132.335
Y13	429087.511	4188147.789
Y14	429049.824	4188138.347
Y15	428971.980	4188181.880
Y16	428960.830	4188192.835
Y17	428969.400	4188228.889

Nokta No	Y	X
Y1	429041.838	4188489.876
Y2	429065.006	4188488.008
Y3	429097.006	4188438.726
Y4	429129.276	4188429.788
Y5	429161.786	4188428.899
Y6	429190.176	4188427.488
Y7	429198.816	4188460.596
Y8	429221.347	4188489.818
Y9	429288.877	4188429.846
Y10	429276.167	4188376.599
Y11	429216.236	4188334.246
Y12	429142.987	4188312.840
Y13	429075.247	4188328.274
Y14	429068.780	4188318.882
Y15	428978.718	4188362.085
Y16	428968.585	4188373.438
Y17	428977.135	4188410.096